

Aon

Political Risk Map 2016

Uit de 19de editie van de Political Risk map, een wereldkaart die risicoadviseur Aon jaarlijks opstelt en die de risico's voor het internationale bedrijfsleven in kaart brengt, blijkt dat sommige olie-exporterende landen geconfronteerd worden met verminderde inkomsten door de lagere olieprijs.

Landen van de Gulf Cooperation Council (GCC) gaan op zoek naar geld om hun financieel stelsel te ondersteunen. Tegelijkertijd leiden de lage grondstofprijzen wereldwijd tot een toename van economische risico's. De zwakke wereldeconomie kan op haar beurt leiden tot politieke instabiliteit.

De analyse brengt ook goed nieuws. Voor het eerst in drie jaar is zakendoen in sommige opkomende landen veiliger geworden. In 8 van de 162 onderzochte landen (China, Iran, Pakistan, Ethiopië, Servië, Jamaica, Nepal en Haïti) daalden risico's zoals inmenging van de politiek in de economie, verstoring van de toeleveringsketen en problemen met betaling in harde valuta. In 4 gebieden (Kaapverdië, Micronesia, Filippijnen en Suriname) werd de situatie het afgelopen jaar echter minder veilig. De risico's voor het internationale bedrijfsleven zijn het grootst in landen zoals Venezuela, Libië en Yemen. Maar ook landen als Kazachstan, Liba-

non, Madagaskar en zelfs Argentinië laten een zeer hoog risicoprofiel zien.

Lage olieprijs zet financieel stelsel Golfstaten onder druk: Olie-exporterende landen worden geconfronteerd met verminderde inkomsten door de lage olieprijs. Niet alleen zet dit hun betalingen onder druk. De landen van de Gulf Cooperation Council gaan op zoek naar geld om hun financieel stelsel te ondersteunen en de regionale stabiliteit te behouden.

Zo heeft Saudi-Arabië recentelijk bij een aantal banken gevraagd in te schrijven op een vijfjarige lening voor een bedrag tus-

De 'Aon's Political Risk Map 2016 is een interactieve kaart die voor elke quotering een korte samenvatting geeft en een historiek die tot 19 jaar teruggaat. De Political Risk Map is gebaseerd op onderzoek van risicoadviseur en verzekeringsmakelaar Aon naar de politieke risico's in 162 landen en gebieden. De kaart geeft een indicatie van de algemene politieke risico's voor het internationale bedrijfsleven en van de risico's op een aantal specifieke terreinen: problemen met betalingen in harde valuta, de insolventie van de overheid, inmenging van de politiek in de economie, verstoring van de toeleveringsketen, wet- en regelgeving, politiek geweld, het gemak van zakendoen, de kwetsbaarheid van de financiële instellingen en het vermogen van de overheid om fiscaal beleid te voeren.

Ieder land kreeg een waardering op een schaal die van 'Laag' via 'Gemiddeld-laag', 'Gemiddeld' en 'Gemiddeld-hoog' oploopt tot 'Hoog' en 'Zeer hoog'. Lidstaten van de Europese Unie en de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) zijn op de kaart voor 2016 niet meegenomen. De waarderings voor de landen zijn tot stand gekomen op basis van een combinatie van analyses van Aon Risk Solutions en Roubini Global Economics, een onafhankelijk, wereldwijd opererend advies- en onderzoeksbureau.

sen 6 en 8 miljard dollar. Golfstaten investeerden in het verleden in tal van Europese holdings. De Qatar Investment Authority bezit bijvoorbeeld 17% van de Volkswagen Group. Ook zijn er participaties in Merck Fink, Credit Suisse, Barclays, de Parijse voetbalclub Saint-Germain, Siemens, Solarworld, Royal Dutch Shell, Louis Vuitton, Tiffany's, de LSE, Lagardère en Hochtief... Het is niet ondenkbaar dat ze besluiten tot desinvestering om de lokale banken van de nodige liquiditeiten te voorzien. Sjeiks hebben immers geen op traditie geschoeide banden met de bedrijven waarin ze beleggen.

"Het probleem van late betalingen onder druk van de dalende olieprijs doet zich niet alleen voor in deze regio", zegt Bart Goossens, Chief Commercial Officer bij Aon Belgium. "Eerder was dit het geval in China, maar nu stellen we dit ook vast bij andere landen zoals Ecuador en Algerije". Goossens adviseert bedrijven die zakendoen in deze landen om vooraf een duidelijke analyse te maken van wat men daar wil gaan doen. "Vooraf kritisch kijken naar waar je gaat investeren.

Niet alleen het landenrisico, bijvoorbeeld in verband met onteigening, is van belang, maar ook de specifieke regio binnen het land. Culturele verschillen en onrust zijn belangrijke veroorzakers van politieke onrust. Wanneer die zich tegen een bedrijf keert, kan de schade enorm zijn. Winstmarges kunnen soms aantrekkelijk zijn of lijken bij buitenlandse investeringen, maar daar staat vaak een verhoogd risico tegenover. Een inventarisatie vooraf van de soorten risico's en de kans dat deze zich kunnen verwezenlijken is daarom cruciaal."

Afrika Sub-Sahara geconfronteerd met een grondstofprijenschok: De Afrikaanse economieën worden getroffen door drie met elkaar verbonden tegenslagen: lagere grondstofprijzen, vertraagde Chinese economie, strengere en krappere financiële voorwaarden. Gezamenlijk hebben deze tegenvallers niet alleen geleid tot beperkte buitenlandse en binnenlandse investeringen maar ook tot achterstallige betalingen door de overheden. Verhoogde controles op kapitaaltransacties doen de wisselkoersri-

sico's toenemen. Het nijpend tekort aan dollars doet deze situatie zeker geen goed. In de meest ontwikkelde economie van de regio, met name Zuid-Afrika, blijft de economische situatie verslechteren. De slagkracht van de vakbonden en de versplintering van de politieke groeperingen leiden tot een grotere onzekerheid voor investeerders. Oost-Afrikaanse staten profiteerden daarentegen van de lagere energie en voedselprijzen met een daling in wisselkoersrisico's en politiek geweld tot gevolg.

Latijns America en de Caraïben hebben krimpende economieën: Venezuela is waarschijnlijk de staat in deze regio die het eerst de betalingen zal staken. Er wordt immers verwacht dat de Venezolaanse economie in 2016 met 8% zal inkrimpen (10% in 2015). Het IMF voorspelt voor Venezuela ook een inflatie van 720% dit jaar. Prijsstijging en voedseltekorten zullen leiden tot meer burgerlijk protest. De Braziliaanse economie wordt verwacht te krimpen met 3,5% dit jaar en kampt in de aanloop naar de Olympische Zomerspelen met de langste recessie sinds de jaren dertig van de vorige eeuw. Een impasse tussen de politieke partijen leidt tot onduidelijkheid over het fiscale en economische beleid. Tegelijkertijd wordt het ondernemersklimaat bedreigd door de hoge werkloosheid en de dalende lonen.

Azië-Grote Stille Oceaan, een veerkrachtige maar nerveuze economie: De groei van het BNP van de opkomende Aziatische landen (met name de 10 ASEAN leden plus China en Indië) wordt verwacht de groei in andere regio's op middellange termijn te overtreffen. De verzwakte economische groei in de regio moedigt echter het nationalisme aan. De uitgaven voor veiligheid en defensie stijgen in landen zoals China, Indië, de Filipijnen en Vietnam. Dit blijkt eveneens uit de beperkte escalaties waarvan de oorzaak ligt in de al lang bestaande territoriale disputen in de Oost- en Zuid-Chinese Zee. In China namen de politieke risico's af dankzij de maatregelen tegen de corruptie. De vraag is echter evenwel in hoeverre het nieuwe beleid ook effectief zal uitgevoerd worden.

Risk & Insurance Solutions

Addactis

In onze rubriek 'Standpunt' komt actuaris, professor emeritus, Christian Jaumain aan het woord. Hij wijst op de verwarring die kan ontstaan door het gebruik van termen als S/P ratio, combined ratio...

Door toepassingen met boekhoudkundige en technische definities naast elkaar te plaatsen, toont hij bovendien aan dat het ene resultaat het andere zelfs kan tegenspreken. Zijn uitgave 'Ratioscopie van de Belgische verzekeraars' is beschikbaar via ADDACTIS® Worldwide. Dit bedrijf ontwikkelt en onderhoudt ook software programma's voor herverzekeraars, verzekeraars Leven, Niet-Leven...

Addactis is actief in vijftig landen en telt intussen ongeveer 200 klanten en meer dan 1.500 gebruikers. Het bedrijf doet een beroep op een internationaal netwerk van gespecialiseerde actuarissen, ingenieurs en informatici. Meer dan 130 consultants in België, Nederland, Spanje, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Polen, Zwitserland, Latijns-Amerika en Azië zijn verbonden aan de filialen en partners van Addactis. Info: contact@addactis.com, www.addactis.com